

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ І ІНФОРМАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ТА ТУРИСТИЧНОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Навчально-методичною радою ІДГУ
Протокол № 4 від 15.01 2019 р.

Голова НМР Н. М. Кольцун Н. М. Кольцун

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління освітніми системами

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь магістр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 073 Менеджмент
(код і назва спеціальності)

освітня програма Менеджмент. Управління навчальним закладом
(код і назва спеціальності)

тип дисципліни вибіркова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

Меркулов В.В.
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою управління підприємницькою та туристичною діяльністю
протокол № 1 від 29 серпня

Завідувач кафедри

Сорока Л.М.
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова науково-методичної ради факультету

Герасова О.В.
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми:

к. пед. н., доцент кафедри управління підприємницькою і туристичною діяльністю
О.І. Яковенко

Рецензенти програми:

к. екон. н., доц. Сорока Л. М., зав. кафедрою управління підприємницькою і туристичною діяльністю Ізмаїльського державного гуманітарного університету;
к. екон. н., доц. Артюх О. В., доцент кафедри економіки підприємства, обліку і аудиту Ізмаїльського інституту водного транспорту

© Яковенко О.І., 2018

© ІДГУ, 2018

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	
Кількість кредитів:4	<i>Лекції:</i>	
	16	4
Модуль:1	<i>Практичні заняття:</i>	
Загальна кількість годин: 120	-	-
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 2	<i>Лабораторні заняття:</i>	
	-	
Семестр: 3	<i>Семінарські заняття:</i>	
	16	4
Тижневе навантаження (год.):	<i>Консультації:</i>	
- аудиторне:2	-	
- самостійна робота:6	<i>Індивідуальні заняття:</i>	
Форма підсумкового контролю: залік	-	<i>Форма підсумкового контролю: залік</i>
Мова навчання: українська	<i>Самостійна робота:</i>	
	88	112

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни: система освіти, сучасні принципи, завдання, методи та засоби управління освітою.

Метою вивчення дисципліни «Управління освітніми системами» є: формування компетентностей студентів щодо управління освітніми системами.

Передумови теоретичною і методологічною базою вивчення дисципліни є: «Історія педагогіки і освіти», «Психолого-педагогічна взаємодія учасників освітнього процесу «Професійна етика психолого-педагогічної діяльності», «Основи педагогічної майстерності», «Технологія професійної освіти», «Менеджмент в освіті».

Міждисциплінарні зв'язки дисципліна тісно пов'язана з вивченням: «Менеджмент закладу освіти і техніка управлінської діяльності», «Державне управління», «Історія педагогіки і освіти», «Психолого-педагогічна взаємодія учасників освітнього процесу «Професійна етика психолого-педагогічної діяльності», «Основи педагогічної майстерності», «Технологія професійної освіти», «Менеджмент в освіті».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

1. Знання

- різних типів моделей освіти;
- принципів використання правових документів освітньої діяльності;
- принципів реалізації навчальних програм та електронних курсів в навчальних закладах різного рівня акредитації;
- принципів толерантного сприйняття соціальних та культурних відмінностей, шанобливого ставлення до культурних та освітніх традицій.

2. Уміння

- застосовувати економічні знання під час розв'язання завдань професійної і освітньої діяльності;
- використовувати технології оновлення наукових знань;
- користуватися навичками самоаналізу і самоконтролю.
- здійснювати аналіз соціальних, особистісних та економічних проблем освітньої діяльності;

3. Комунікація:

- зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;
- використання державної мови у професійній діяльності;
- практикувати дотримання етичних принципів ведення дискусій та оприлюднення результатів наукової праці;

4. Автономність та відповідальність:

- прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування;
- відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди;
- здатність до подальшого навчання.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)						Кількість годин (заочна форма навчання)							
		Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семінарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1	Становлення та розвиток менеджменту в освіті	8	4	4				17	2	2					22
2	Сучасні моделі освіти та система управління освіти в Україні	8	4	4				17	2	2					22
3	Особливості управління закладом освіти	8	4	4				17	2		2				22
4	Освітній заклад, як об'єкт управління	4	2	2				16	2		2				23
5	Управлінська діяльність керівника закладу освіти	4	2	2				17							19
Проміжний контроль								4							4
Разом:		32	16	16				66	8	4	4				112

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1 Становлення та розвиток менеджменту в освіті

Генезис поняття «управління» та «менеджмент». Історичні етапи розвитку науки «управління». Сучасні школи «управління». Особливості поняття «менеджмент освіти». Сутність менеджменту освіти та закономірності менеджменту освіти. Принципи, на яких будуються засади діяльності освітнього менеджменту. Функції менеджменту освіти.

Тема 2 Сучасні моделі освіти та система управління освітою в Україні

Зовнішнє середовище, фактори прямої дії внутрішнього середовища, фактори опосередкованої дії внутрішнього середовища системи управління освітою. Державне управління системою освіти. Державна політика і галузі освіти. Європейська модель освіти. Американська модель освіти. Японська модель освіти. Державний характер управління системою загальної середньої освіти. Принципи освітньої політики в системі управління загальною середньою освітою. Державні органи управління середньою освітою, регіональні органи управління середньою освітою, державно- громадське управління освітою. Класифікація освітніх закладів: середня загальноосвітня школа, спеціалізована школа, гімназія, ліцей, колегіум, школа-інтернат, спеціальна загальноосвітня школа, школа соціальної реабілітації. Зміст внутрішкільного управління. Функціональні обов'язки керівників НЗ. Поняття зміст та структура навчального плану. Інваріативна частина навчального плану. Варіативна частина навчального плану.

Тема 3 Особливості управління закладами освіти

Сутність підготовки та прийняття управлінських рішень в закладах освіти. Особливості та етапи управлінського циклу. Особливості та значення інформаційного забезпечення процесу управління. Принципи освіти і політики України. Державні органи управління системою загальної середньої освіти. Державні органи управління системою вищої освіти. Державні органи управління системою професійної освіти. Структура та зміст освіти в Україні. Система моніторингу якості освіти та освітньої діяльності.

Тема 4 Освітній заклад, як об'єкт управління

Сутність поняття та структура педагогічної системи. Класифікація педагогічних систем. Закрита відкрита педагогічні системи. Умови функціонування педагогічної системи. Загальні умови функціонування педагогічної системи. Специфічні умови функціонування педагогічної системи. Системо утворюючі фактори педагогічної системи. Зміст структурних елементів педагогічної системи: керуюча підсистема, керована підсистема. Об'єкт управління. Суб'єкт управління.

Тема 5 Управлінська діяльність керівника закладу освіти

Зміст управлінської діяльності керівника закладу освіти. Роль та функції адміністратора в системі освіти. Вимоги до характерологічних особистих, професійних рис керівника. Професіограма керівника закладу освіти. Особливості професійної підготовки керівника-менеджера освіти. Планування, організація, мотивація і контроль, як основні функції

управлінської діяльності.

Стилі керівництва в освітніх закладах.

5.2. Тематика семінарських (практичних, лабораторних) занять.

1. Становлення та розвиток менеджменту в освіті
2. Сучасні моделі освіти та система управління освіти в Україні
3. Особливості управління закладом освіти
4. Освітній заклад, як об'єкт управління
5. Управлінська діяльність керівника закладу освіти

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

Самостійна робота студента (далі – СРС) як невід'ємна складова освітнього процесу у вищому навчальному закладі є однією з форм оволодіння навчальним матеріалом поза межами аудиторної роботи, в час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Кожен вид самостійної роботи фіксується в академічному журналі окремою графою. Результативність виконання конкретних завдань для СРС оцінюється в балах від «0» до «5» і фіксується в академічному журналі. СРС може містити крім обов'язкової складової, ще й вибіркової. Обов'язкова складова СРС передбачає опанування програмного матеріалу дисципліни. Вибіркова складова передбачає виконання завдань, які студент вибирає з метою підвищення свого професійного рівня, особистого рейтингу.

Загальний обсяг СРС з дисципліни «Управління освітніми системами» становить 88 год. (112 год.).

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з дисципліни «Управління освітніми системами»:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу з використанням конспекту лекцій, підручника, довідкової літератури;
- підготовка до семінарських занять;
- вивчення окремих питань, що винесені на самостійне опрацювання;
- пошукова робота з електронними джерелами;
- підготовка і написання рефератів;
- підготовка студентів до проведення поміжного (модульного) контролю та заліку.

Розподіл годин на виконання СРС

№з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	5 (2) год.
2.	Підготовка до семінарських занять	18 (2) год.
3.	Підготовка до модульного (проміжного) контролю	4 год.
4.	Опрацювання тем, винесених на самостійну підготовку, в тому числі конспектування за заданим планом	48(88) год.
5.	Робота з інтернет-ресурсами	3 (10)год.
6.	Підготовка і написання рефератів	10 (10)год.

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Кількість годин	Форми звітності
Тема 1. Становлення та розвиток менеджменту в освіті	<i>Перелік питань:</i> 1. Державний характер управління системою загальної середньої освіти, професійно-технічною та вищою освітою. 2. Принципи освітньої політики в системі управління загальною середньою освітою професійно-технічною та вищою освітою. 3. Державні органи управління середньою освітою, регіональні органи управління середньою освітою, професійно-технічною та вищою освітою, державно- громадське управління освітою. 4. Класифікація освітніх закладів. 5. Нормативно-правове забезпечення освітньої діяльності.	17 (22)	Конспект, опитування
Тема 2. Сучасні моделі освіти та система управління освіти в Україні	<i>Перелік питань:</i> 1. Зовнішнє середовище, фактори прямої дії внутрішнього середовища, фактори опосередкованої дії внутрішнього середовища системи управління освітою. 2. Державне управління системою освіти. 3. Державна політика і галузі освіти. 4. Європейська модель освіти. 5. Американська модель освіти. 6. Японська модель освіти. 7. Державний характер управління системою загальної середньої освіти. 8. Принципи освітньої політики в системі управління загальною середньою освітою. 9. Державні органи управління середньою освітою, регіональні органи управління середньою освітою, державно- громадське управління освітою.	17 (22)	Конспект, відповіді питання
Тема 3. Особливості управління закладом освіти	<i>Перелік питань:</i> 1. Сутність підготовки та прийняття управлінських рішень в НЗ. 2. Особливості та етапи управлінського циклу. Особливості та значення інформаційного забезпечення процесу управління. 3. Підготовка, розробки та реалізації УР. 4. Збір та обробка інформації про ситуацію, визначення цілей в діяльності організації як цілісної системи. 5. Виявлення і формулювання проблеми. 6. Розробка системи оцінювання	17 (22)	Конспект, опитування, перевірка огляду джерел з теми

		управлінського рішення. 7. Аналіз та діагностика ситуації. Розробка альтернативних прогнозів розвитку ситуації. 8. Відбір основних варіантів управлінських впливів. 9. Розробка сценаріїв розвитку ситуації.		
Тема Освітній заклад, об'єкт управління	4. як	1. <i>Перелік питань:</i> 2. Сутність поняття та структура педагогічної системи. 3. Класифікація педагогічних систем. Закрита відкрита педагогічні системи. Умови функціонування педагогічної системи. 4. Загальні умови функціонування педагогічної системи. 5. Специфічні умови функціонування педагогічної системи. 6. Системо утворюючі фактори педагогічної системи. 7. Зміст структурних елементів педагогічної системи: керуюча підсистема, керована підсистема. 8. Об'єкт управління. Суб'єкт управління.	16 (23)	Конспект, відповіді проблемні питання
Тема Управлінська діяльність керівника закладу освіти	5.	<i>Перелік питань:</i> 1. Стиль менеджменту, його ознаки. 2. Основні стилі менеджменту. 3. Індивідуальні стилі менеджменту. 4. Фактори впливу на визначення стилю менеджменту. 5. Компетентність сучасного менеджера освіти. 6. Складові компетентності менеджера. 7. Посадові вимоги до менеджера освіти: кваліфікаційні, соціально- психологічні, професійні. 8. Професіоналізм, його складові: професіональна культура, управлінська майстерність, володіння управлінськими технологіями. 9. Модель сучасного менеджера-професіонала в освіті. 10. Вимоги до характерологічних особистих, професійних рис керівника. 11. Професіограма керівника закладу освіти. Особливості професійної підготовки керівника-менеджера освіти. 12. Стилi керівництва в освітніх закладах. 13. Зміст управлінської діяльності керівника закладу освіти. 14. Роль та функції адміністратора в системі освіти. 15. Маркетингова діяльність менеджера освітнього закладу.	17 (19)	Конспект, опитування, перевірка огляду Інтернет джерел

	Основні напрямки діяльності менеджера в межах освітнього маркетингу		
	Підготовка до проміжного модульного контролю	4 (4)	
Разом:		88 (112)	

Тематика індивідуальних (групових) завдань

Індивідуальне завдання: проведіть порівняльний аналіз моделі освіти України з будь-якою моделлю освіти Світу, визначте шляхи та напрями розвитку освіти, що можна запозичити і реалізувати в Україні. Результати дослідження оформіть у вигляді презентації проекту.

Тематика рефератів:

1. Історія виникнення системи управління.
2. Роль управлінських систем у розвитку суспільства.
3. Теорії та школи управління, їх відмінності та особливості.
4. Особливості, функції, завдання освітнього менеджменту.
5. Освітній менеджмент як наука в системі управління освітою в Україні.
6. Особливості, структура, зміст, функції освітніх систем.
7. Роль менеджменту освіти в реалізації принципів освітньої політики України.
8. Особливості структури державного управління освітою в Україні.
9. Характер і особливості відкритих і закритих освітніх систем.
10. Особливості та шляхи розвитку системи внутрішнього управління.
11. Характер зв'язків керуючої та керованої підсистем ЗОЗ.
12. Шляхи удосконалення освітньої системи України.
13. Школа як об'єкт і суб'єкт управління. Особливості та шляхи її розвитку.
14. Вплив керуючої підсистеми ЗНЗ на якість навчального процесу.
15. Особливості структури педагогічного процесу. Керування ним.
16. Керівник школи - освітній менеджер. Особливості його діяльності.
17. Управлінська система в організаціях освіти.
18. Особливості управління навчальним закладом.
19. Аналіз типів діючої системи освіти та системи управління ЗНЗ. Її недоліки, шляхи усунення.
20. Вироблення і прийняття управлінських рішень. Їх необхідність і актуальність.
21. Шляхи удосконалення методів управління ЗНЗ.
22. Демократизація управління ЗОЗ - мода чи необхідність.
23. Взаємозв'язок та взаємовплив державного та внутрішнього управління ЗОЗ.
24. Умови, засоби формування особистості керівника ЗОЗ.
25. Розвиток та удосконалення діяльності органів державного управління освітою.
26. Розподіл обов'язків в системі управління ЗОЗ між керівником та його заступниками.
27. Особливості планування діяльності ЗОЗ.
28. Якість навчальних програм ЗОЗ. Можливість змін чи вдосконалення.
29. Зміна парадигми освіти - від засвоєння знань до умінь їх здобувати.
30. Розвиток освітніх послуг.
31. Організація освітніх послуг в ЗОЗ.
32. Значення маркетингу в галузі освіти.
33. Розробка стратегій маркетингу для навчальних закладів.
34. Особливості, взаємозв'язок, зміст елементів управлінського циклу в ЗОЗ.

35. Особливості організації методичної роботи в системі освіти і в роботі ЗОЗ.

36. Моніторинг якості освіти, як перевірка змісту освіти.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. *Форми поточного контролю: усне опитування*

6.2. *Форми проміжного контролю: модульна контрольна робота*

6.3. *Форми підсумкового контролю: залік*

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Методи демонстрування результатів навчання: усні відповіді, письмове розв'язання типових завдань, письмове виконання модульної контрольної роботи, конспект питань що виносяться на самостійне вивчення.

Приклади тестових завдань:

1. Функція управління це?

А. Все те, що повинен робити суб'єкт управління стосовно об'єкта управління

Б. Основне правило, основні теорії управління, знання яких дозволяє здійснювати ефективне управління

В. Визначення ролі та місця кожного члена колективу у досягненні мети організації

Г. Цілеспрямований вплив керівника та інших суб'єктів закладу освіти на працівників закладу освіти з метою спрямування їх на ефективну діяльність закладу освіти

2. Яка складова системи освіти не забезпечена законом прямої дії?

А. Професійно-технічна

Б. Позашкільна

В. Дошкільна

Г. Післядипломна

3. Назвіть основні види планувальної роботи

А. Стратегічний

Б. Тактичний

В. Оперативний

Г. Все перераховане

4. Планування це:

А. Сукупність політичних, соціальних і природних факторів, які мають великий вплив на створення, функціонування та розвиток закладу освіти

Б. Визначення результатів, які бажано отримати, шляхів і методів досягнення результатів

В. Узагальнена характеристика роботи закладу освіти, що акцентує увагу на життєвих особливостях. Специфіці роботи закладу освіти на різних етапах функціонування

Г. Процес приведення певної системи у порядок; вплив на деякі деталі для функціонування певної системи

5. Яка державна інституція має право видавати нормативні документи?

А. Кабінет Міністрів України, Міністерство освіти і науки України

Б. Президент, Міністерство освіти і науки України, керівник навчального закладу

В. Батьківський комітет, профспілковий комітет, педагогічна рада

Г. Все неправильно

6. Назвіть основні стилі керівництва

А. Авторитарний, демократичний

Б. Ліберальний, лідерський

В. Християнський, мусульманський

Г. Авторитарний, демократичний, ліберальний, лідерський

7. Назвіть типи ділових нарад, які проводяться в закладах освіти

А. Проблемні, інструктивні

Б. Підсумкові

В. Оперативні

Г. Все вище перераховане

8. Які основні форми методичної роботи

- А.Консультації, виставки, шкільні конференції
 - Б.Стажування, екскурсії, міжрайонні методичні об'єднання
 - В.Індивідуальна самоосвітня робота, участь у метод -об'єднаннях, семінарах, конференціях, педагогічних читаннях
 - Г.Курси підвищення кваліфікації
9. Які із перерахованих законів не є законами прямої дії в галузі освіти?
- А.Закон України «Про освіту»
 - Б.Закон України «Про вищу освіту»
 - В.Закон України «Про дошкільну освіту»
 - Г.Закон України «Про підприємницьку діяльність»
10. Мета стратегічного управління це
- А.Застосування нових технологій управління
 - Б.Управління діяльністю організації
 - В.Правильні відповіді а і б
 - Г.Забезпечення функціонування організації у продовж тривалого часу
11. Вкажіть групу, в якій зазначено види внутрішкільного контролю
- А.Поточний, колективний, самоконтроль
 - Б.Фронтальний, тематичний
 - В.Проведення бесід, бригадна перевірка, вибіркоче відвідування уроків
 - Г.Методичний, колективний
12. Які є системи управління освітою
- А.Централізована державна система управління, децентралізована державна система управління, державно-громадська, громадсько-державна
 - Б.Державно-громадська
 - В.Громадсько-державна
 - Г.Децентралізована державна система управління, централізована державна система управління
13. Методична робота у закладі освіти - це
- Спеціально організована діяльність педагогічного колективу, що створює умови для підвищення майстерності педагога
- Способи спільної діяльності педагогів та учнів, спрямованої на формування в учнів навичок і звичок поведінки
- Вид суспільної діяльності, який може впливати на особистість у певному напрямі
- Діяльність директора школи та його заступників по впровадженню інноваційних технологій
14. Контрольна функція полягає
- А.У вивченні результатів діяльності, функціонування організації та співставлення їх із запланованим
 - Б.У цілеспрямованому впливові керівників на інших суб'єктів закладу освіти з метою спрямування їх на ефективну діяльність відповідно до прийнятих планів
 - В.У визначенні ролі та місця кожного члену колективу у досягненні мети діяльності цієї організації
 - Г.У визначенні результатів, які бажано отримати у майбутньому, шляхів і методів досягнення цих результатів
15. Передовий педагогічний досвід - це
- А.Сукупність знань, умінь і навичок, набутих учителем у процесі навчально-виховної роботи
 - Б.Творче, активне засвоєння і реалізація вчителем у практичній діяльності засобів і принципів педагогіки з урахуванням конкретних умов, особливостей дітей, учнівського колективу
 - В.Освоєння методики викладання додаткових предметів, систематичне інформування про нові методичні розробки, оволодіння науково-дослідними навичками
 - Г.Узагальнення досвіду кращих вчителів закладу освіти
16. Метою інструктивної наради є
- А.Отримання інформації про поточний стан справ у закладі освіти
 - Б.Передача необхідної інформації підлеглим

- В.Обговорення проблем і прийняття колективного рішення
 Г.Підведення підсумків роботи за певний час, чи після виконання певної роботи
17. Який з цих рівнів чи груп не входить у систему управління освітою?
 А.Міністерство освіти і Науки України
 Б.Керівники закладів освіти
 В.Відділи освіти районних державних адміністрацій або міськвиконком
 Г.Об'єднання спонсорів та меценатів
18. Визначити положення про контролюючу функцію закладу освіти
 А.Без контролю функціонування закладу освіти не можливе
 Б.Контроль не може зводитися лише до перевірок
 В.Контроль повинен здійснюватися з високим рівнем компетентності
 Г.Всі відповіді вірні
19. В якому стилі управління керівника ігнорують, не виконують його вказівок та команд
 А.Демократичний
 Б.Ліберальний
 В.Авторитарний
 Г.Лідерський
20. Якою в Україні на сучасному етапі є система управління освітою?
 А.Централізована
 Б.Перехідна від (децентралізованої до державно-громадської)
 В.Державно-громадська
 Г.Громадсько-державна

Приклади варіантів модульної контрольної роботи:

Варіант 1

1. Алгоритм управління процесом впровадження інновацій в освітньому закладі
2. Педагогічні моделі освіти: сутність, види.
3. Компетенції та компетентність менеджерів у сфері освіти

Варіант 2

1. Інноваційність як ознака сучасної освіти
2. Педагогічні моделі освіти: сутність, види, особливості
3. Еволюція поглядів на сутність менеджменту

Варіант 3

1. Інноваційна діяльність керівника закладу освіти
2. Структура та функцій моделей освітніх систем
3. Структура системи управління освітою в Україні її правове забезпечення

Варіант 4

1. Типи інноваційних освітніх систем
2. Управління освітою як цілісна система
3. Освітня організація як об'єкт управління

Варіант 5

Сутність та особливості інноваційного закладу освіти
 Європейська педагогічна модель освіти
 Нормативно-правове забезпечення інноваційної діяльності освітніх систем

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та критерії оцінювання знань студентів.

Результати навчання з освітніх компонентів оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» – для семестрових

екзаменів, курсових робіт (проектів) і виробничих практик; «зараховано», «не зараховано» – для заліків і навчальних практик). Шкала переведення балів подана в таблиці 1.

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою	
	залік	
90-100	зараховано	
89-70		
51-69		
26-50	не зараховано	
1-25		

Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, одержаних за поточний та проміжний контроль.

Критерії оцінювання поточного та проміжного контролю визначаються Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в умовах ЄКТС, яке прийнято в університеті із урахуванням вагових коефіцієнтів:

– поточного контролю:

для дисциплін, що завершуються заліком – 0,7;

– проміжного контролю:

для дисциплін, що завершуються заліком – 0,3.

Для визначення ступеня оволодіння навчальним матеріалом з подальшим його оцінюванням рекомендується застосовувати наступні рівні навчальних досягнень студентів (табл. 2):

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Рівні навчальних досягнень	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Студент	
Відмінний	100...90	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не перед-бачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань

Рівні навчальних досягнень	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Студент	
Достатній	89...70	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	69...51	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдань
Незадовільний	50...26	має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допущено суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
Неприйнятний	25...1	студент не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

8.2. Критерії оцінювання під час аудиторних занять.

Досягнення студентів на семінарських заняттях, а також виконані ними індивідуальної та самостійної роботи оцінюються за шкалою від «0» до «5». Критерії оцінювання наводяться у таблиці 3.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.

4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Після завершення вивчення дисципліни викладач виводить середньозважений бал, що переводиться у 100-бальну шкалу (див. таблицю 4.) з відповідним ваговим коефіцієнтом.

**Таблиця переведення середньозваженого балу
за 100-бальною шкалою**

<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>	<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>	<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>	<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>	<i>100- бальна</i>	<i>сер. бал</i>
100	4,97–5,00	80	4,10–4,14	60	3,10–3,14	40	2,25–2,29	20	1,15–1,20
99	4,94–4,96	79	4,05–4,09	59	3,05–3,09	39	2,20–2,24	19	1,09–1,14
98	4,91–4,93	78	4,00–4,04	58	3,00–3,04	38	2,15–2,19	18	1,03–1,08
97	4,87–4,90	77	3,95–3,99	57	2,96–2,99	37	2,10–2,14	17	0,97–1,02
96	4,84–4,86	76	3,90–3,94	56	2,93–2,95	36	2,05–2,09	16	0,91–0,96
95	4,80–4,83	75	3,85–3,89	55	2,90–2,92	35	2,00–2,04	15	0,85–0,90
94	4,76–4,79	74	3,80–3,84	54	2,87–2,89	34	1,95–1,99	14	0,79–0,84
93	4,72–4,75	73	3,75–3,79	53	2,84–2,86	33	1,90–1,94	13	0,73–0,78
92	4,68–4,71	72	3,70–3,74	52	2,81–2,83	32	1,85–1,89	12	0,67–0,72
91	4,64–4,67	71	3,65–3,70	51	2,78–2,80	31	1,80–1,84	11	0,61–0,66
90	4,60–4,63	70	3,60–3,64	50	2,75–2,77	30	1,75–1,79	10	0,55–0,60
89	4,55–4,59	69	3,55–3,59	49	2,70–2,74	29	1,69–1,74	9	0,49–0,54
88	4,50–4,54	68	3,50–3,54	48	2,65–2,69	28	1,63–1,68	8	0,43–0,48
87	4,45–4,49	67	3,45–3,49	47	2,60–2,64	27	1,57–1,62	7	0,37–0,42
86	4,40–4,44	66	3,40–3,44	46	2,55–2,59	26	1,51–1,56	6	0,31–0,36
85	4,35–4,39	65	3,35–3,39	45	2,50–2,54	25	1,45–1,50	5	0,25–0,30

84	4,30–4,34	64	3,30–3,34	44	2,45–2,49	24	1,39–1,44	4	0,19–0,24
83	4,25–4,29	63	3,25–3,29	43	2,40–2,44	23	1,33–1,38	3	0,13–0,18
82	4,20–4,24	62	3,20–3,24	42	2,35–2,39	22	1,27–1,32	2	0,07–0,12
81	4,15–4,19	61	3,15–3,19	41	2,30–2,34	21	1,21–1,26	1	0,01–0,06

Підрахунки середньозваженого балу здійснюються з точністю до другого знака після коми. За таблицею 4 визначають кількість балів за 100-бальною шкалою, яку множать на ваговий коефіцієнт – 0,7 і отримують кількість балів за поточний контроль. Кількість балів за поточний контроль округлюють до цілих.

Кількість балів, отриманих студентом за поточний контроль, виставляється викладачем у відповідній графі академічного журналу до проведення проміжного контролю.

8.3. Критерії оцінювання модульної контрольної роботи.

Оцінювання проміжного контролю здійснюється за шкалою від «0» до «30» – для дисциплін, викладання яких завершується заліком.

Загальна оцінка за модульну контрольну роботу є середнім арифметичним оцінок за кожне питання/завдання, яка переводиться за 100 бальною шкалою (табл. 4.) та множиться на коефіцієнт 0,3.

8.4. Критерії оцінювання під час підсумкового контролю.

Залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінюванні рівня опанування студентами навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ними певних видів робіт, зазначених у робочій програмі навчальної дисципліни.

Оцінка за семестр з дисципліни, з якої передбачений залік, виставляється після закінчення її вивчення (до початку екзаменаційної сесії) за результатами поточного (ваговий коефіцієнт – 0,7) та проміжного (ваговий коефіцієнт – 0,3) контролю. При цьому обов'язкової присутності здобувачів вищої освіти під час заліку не передбачено.

Залік отримує здобувач вищої освіти, який виконав всі види роботи, визначені в робочій програмі навчальної дисципліни й має достатню кількість балів за поточний контроль (не менше 35 балів) та проміжний контроль (не менше 16 балів).

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Вказуються за потреби.

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

10.1. Основні джерела

1. Андрійчук В., Бауер Л. Менеджмент. Прийняття рішень і ризик : навч. посіб. для ВНЗ. Київ, 2008. 316 с.
2. Васильєв Ю.С. Экономика и организация управления вузом: учебник / Ю. С. Васильев, В. В. Глухов, М. П. Федоров ; под ред. В. В. Глухова. СПб. : Лань, 2004. 608 с
3. Егоршин А.Л. Менеджмент, маркетинг и экономика образования: Учебное пособие. Н. Новгород: НИМБ, 2001. 624 с.
4. Каленюк І.С. Економіка освіти: навчальний посібник. Київ: 2005. 316 с.
5. Куклін О.В. Економічні аспекти вищої освіти: навчальний посібник. Київ:

- Знання України, 2008. 331 с.
6. Мороз І. В. Менеджмент і маркетинг освіти: навчально- методичний посібник. Київ: Освіта України, 2006. 144 с.
 7. Управління загальноосвітньою школою в сучасних умовах / за ред. І. Л. Лікарчука. Київ: Вид. О. М. Ешке, 2003. 312 с.
 8. Управління шкільним бюджетом: навчальний посібник / В. Громовий, О. Ковальчук, Т. Оленич, Л. Паращенко, Ю. Шукевич; за заг. ред. С. Калашнікової. Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2012.- 243 с.
 9. Черновол-Ткаченко Р. І. Техніка управлінської діяльності. Харків : Вид. група «Основа», 2013. 272 с.
- 10.2. Допоміжні джерела*
10. Даниленко Л.І. Модернізація змісту, методів управлінської діяльності директора загальноосвітньої школи Київ: Логос, 2002. 140с.
 11. Менеджмент: Навчальний посібник С.І. Михайлов, Т.І. Балановська, О.С. Степасюк, О.П. Гоголю та ін. Київ: НУБіП України, 2010. 536 с.
 12. Хриков Є.М. Управління навчальним закладом: навчальний посібник Київ Знання 2006. 365с.
- 10.3. Інтернет-ресурси*
1. МОН України. URL : <http://www.mon.gov.ua>.
 2. Нормативно-правове і програмно-методичне забезпечення організації навчального процесу в ЗНЗ України. URL : <http://www.znz.edu-ua.net>.
 3. Освіта. URL : [www. http://www.osvita.org.ua](http://www.osvita.org.ua)
 4. Офіційний сайт TIMSS. URL : [www. http://timss.bc.edu/](http://timss.bc.edu/)
 5. Офіційний сайт Центру моніторингу столичної освіти. URL : <http://www.monitoring.in.ua>
 6. Український центр оцінювання якості освіти URL : <http://www.testportal.gov.ua/index.php/text/statistik/>

11. ДОПОВНЕННЯ ТА ЗМІНИ, ВНЕСЕНІ ДО РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ В 20__ / 20__ Н.Р.¹

¹ Доповнення та зміни до робочої програми додаються на окремому аркуші, затверджуються на засіданні кафедри до початку навчального року